

της έδειξε τὰ γκριζα του μαλλιά...

— Τί ώραίο ζευγάρι πού ήμαστε τότε... Ξ;... 'Εσύ ήσουν νέα και ώραία... Ποτέ δέν ήσουν τόσο ώραία!...

— Σε στενωχώνει αυτό; ρώτησε παρακλητικά ή 'Αλίκη...

Και τόν πλησίασε με άνοιχτά τὰ χέρια.

— "Οχι! "Οχι!... μή μ' άγγίζεις!... Είμαι ένας παρίας... Νόμισες λοιπόν ότι θά δεχόμουν τή θυσία σου; Νόμισες πώς έχασα κάθε αίσθημα φιλοτιμίας; Δέν έπρεπε νά έλθω διόλου... Ναί! 'Εκανα πολύ άσχημα... Μά θέλησα νά σε ιδώ για τελευταία φορά... και νά φύγω... Δέν σου άξίζω!...

— 'Ακουσέ με, 'Ιάκωβε...

— Σε παρακαλώ... Είσαι ελεύθερη! Λησμόνησέ με

Και προχώρησε προς τήν πόρτα.

— 'Ιάκωβε... 'Ιάκωβε... 'Ακουσέ με πρώτα!... Πρέπει νά μ' άκούσης... 'Υπέφερες πολύ, τὸ ξέρω... Μά μήπως κ' έγώ δέν έργάστηκα πέντε χρόνια; 'Εργάστηκα, ταπεινώθηκα, τὰ δέχτηκα όλα για νά σε σώσω. Διέκοφα κάθε σχέση με τήν οικογένειά μου... 'Ο πατέρας μου με καταράστηκε! "Ολοι μου έλεγαν νά σ' αφήσω. 'Εγώ όμως υπέμεινα και υπέφερα... Στὰ μάτια του κόσμου έχεις τώρα αποκατασταθῆ...'

— Και στά δικά σου μάτια;... 'Αφησέ με, 'Αλίκη. Είδα πολλές δυστυχίες. 'Εζησα σέ τέτοιο περιβάλλον πού δέν μπορώ πειά νά γίνω εύτυχής... Δέν αγαπῶ ούτε τόν έυατό μου... Πώς θέλεις ν' αγαπήσω άλλον; Ποιός μπορεί νά μ' αγαπήσει έμένα;... 'Αν μείνω τώρα μαζί σου, αύριο θά ντραπής έσύ πρώτη, για τόν άνθρωπο πού έχεις κοντά σου. 'Ο άνθρωπος πού έγκλημάτησε είνε πεθαμένος... 'Η οικογένειά σου, ο κόσμος με περιφρονεί...

— 'Απατάσαι, 'Ιάκωβε... Είσαι αποκαταστημένος στα μάτια όλης τής κοινωνίας!..

— Πώς αυτό;

— Διάβασε!

Και του έδωσε ένα έγγραφο, με χαρτόσημο. 'Εκείνος άρχισε νά τὸ διαβάζη:

«'Εγώ ή χήρα Μαρτέν, δηλώ οτι ο κ. 'Ιάκωβος Ζαντρό, ο όποιος έδιώχθη απ' τόν σύζυγό μου, έν άγνοία μου και παρά τήν θέλησή μου, διά δήθεν κατάχρησην πέντε χιλιάδων φράγκων, μου επέστρεψε άκέραιον τὸ ποσόν τούτο, καθώς και τούς τόκους του.

«'Γνωρίζω ότι κατεγράφησε τὰ ως άνω χορήματα εις στιγμήν άνάγκης, με τήν πρόθεση νά τὰ επιστρέψη και δηλώ ότι έχω πλήρη πεποίθηση στην έντιμότητά του, πρόθυμος νά τόν προσλάβω πάλιν εις τήν υπηρεσίαν μου».

'Ο 'Ιάκωβος πού μόλις κατώρθωσε νά συνέλθη από τήν έκπληξί του, ειπέ:

— 'Επλήρωσα;... Τί σημαίνει αυτό;... Μήπως έσύ... Μά πού τὰ θρήκες αυτά τὰ χρήματα;

— 'Ιάκωβε, ήσύχασε... Μήν είσαι άδικος... 'Εργάστηκα... 'Επρεπε νά νοιώσης μόνος σου ότι έργάστηκα...

Κι' άμέσως πήγε σ' ένα τραπέζι και πήρε ένα κατάστιχο, όπου ήσαν γραμμένα, με χρονολογική τάξι, όλα τὰ έσοδα και τὰ έξοδά της.

— 'Ιδου τὸ 'Ημερολόγιό μου, 'Ιάκωβε!...

'Εκείνος κατέβασε τὸ κεφάλι και μιά άπέραντη ντροπή άντικατέστησε τόν θυμό του.

— Συγγνώμη, 'Αλίκη... Είσαι μιά άγία!...

'Εκείνη τότε του έπιασε τὰ χέρια και τόν κύτταξε με γλυκύτητα.

— Δέν θά μείνω! ειπέ άπότομα ο 'Ιάκωβος. Δέν θά κάνω τέτοια άνανδρία... Είσαι μιά εύγενική καρδιά... τὸ βλέπω. Και γι' αυτό δέν πρέπει νά ένώσης τήν τύχη σου, μ' έναν άθλιο, σαν κ' έμένα!... 'Εγώ είμαι τίποτα... ένα τίποτα!...

— Πάψε πειά νά μιλάς έτσι, 'Ιάκωβε, του ειπέ ή 'Αλίκη... Δέν θυμάσαι λοιπόν τίς δυστυχισμένες ήμέρες πού περάσαμε μαζί... Δέν θυμάσαι πόσες φορές ώρκιστήκαμε τότε νά μή χωρισθούμε!... 'Εγώ, ποτέ μου δέν θά μπορέσω νά σ' αποχωρισθῶ. 'Εργάστηκα για σένα, για τήν εύτυχία σου... αλλά και για τήν δική μου... Δέν θέλεις τήν εύτυχία μας;

— Δέν μπορώ! ειπέ εκείνος με έπιμονή.

— Δέν μ' αγαπῶς πειά...

— Δέν ξέρω ν' αγαπῶ... 'Αγαπῶ κανείς τούς όμοίους του... Δέν είμαστε τὸ ίδιο. Σε τιμῶ σαν άγία... 'Εγώ είμαι ένας άθλιος!... 'Εκλεψα... 'Εκλεψα για τήν εύτυχία σου!... Δέν θέλω τήν έλεημοσύνη του έρωτός σου... Δέν θέλω νά με δέσης σαν πληγωμένο σκυλί!... 'Εσύ τώρα πειά δέν μπορεί ποτέ νά αισθανθῆς για μένα έρωτα, αλλά μόνον οίκτο!... Είμαι ο αιώνιος κλέφτης... Ο στιγματισμένος... Αύτὰ τὰ σκέφτηκα πολύ κατά τίς άτελείωτες ώρες τής φυλακίσεώς μου.

— Μά δέν μένει πειά κανένα στίγμα! ψιθύρισε τότε ή 'Αλίκη. — Τὸ σίγμα τής φυλακῆς δέν σβύνεται ποτέ!... Μιά μέρα θά με περιφρονήσης... Καλύτερα νά με κλάψης από τώρα για πεθαμένο...

'Η 'Αλίκη τόν άκουγε φοβισμένη. Ποτέ δέν ειχε προβλέψει τέτοια σκληρότητα έκ μέρους του. Προσπάθησε νά τόν πείσει.

— Τί σε μέλει για τόν κόσμο, άφου έγώ σ' αγαπῶ; Και είμαι υπερήφανη γι' αυτό γιατί λίγες γυναίκες αγαπούν έτσι... Δέν εγκλημάτησε για μένα; Δέν ήμουν έγώ ή αίτία του σφάλματός σου;... Τί σε μέλει για τόν κόσμο; 'Ο κόσμος για σένα είμ' έγώ... Γιατί έκλεψες; 'Από άγάπη για μένα! Με τήν ίδια άγάπη σε πληρώνω κ' έγώ τώρα!... Τί σε μέλει για τόν κόσμο;

— 'Εσύ, ειπέ ο 'Ιάκωβος σιγά, έσύ είμεις καθαρή. 'Εγώ όμως έζησα στο σκοτάδι... Μιά μαυρίλα μούχει σκεπάσει τήν καρδιά και δέν μπορώ πειά ν' αγαπήσω...

— Θεέ μου!... Θεέ μου!... ειπέ ή 'Αλίκη, ένῶ τὰ δάκρυα έτρεχαν από τὰ μάτια της.

— "Οχι... όχι! ειπέ ο 'Ιάκωβος. "Ολα έτελειώσαν! Ξανά γυρίζω στο σκοτάδι...

'Εκείνη προσπάθησε νά τόν κρατήσει, με μιά άπελπισμένη φωνή:

— 'Ιάκωβε!...

Τόν κρατούσε μ' όλη της τήν δύναμη...

— 'Ιάκωβε, σε τρομάζει τὸ φῶς;

— 'Ελέω τὸ σκοτάδι... τή λησμονιά!...

— Θα έλθω κ' έγώ μαζί σου στο σκοτάδι!... Θα κλέψω κ' έγώ!... Θα γίνουμε όμοιοι, αλλά δέν θά σ' αφήσω ποτέ!...

'Ο 'Ιάκωβος τώρα, με όρθάνοιχτα τὰ μάτια του, τήν κυτούσε με θαθεία έκπληξι:

— 'Εσύ νά κλέψης; Ποτέ!... "Οχι!... Ποτέ!... φώναξε.

Κ' έβλεπε μπροστά του τή φυλακή, τὸ μαύρο σκοτάδι. Νά κλέψη αύτή; 'Η γυναίκα του; Θα έκανε λοιπόν και αύτή τή θυσία, για νά ταπεινωθῆ και νά τόν φτάση;

Τότε μονο κατάλαβε, τί ειχε υποφέρει ή γυναίκα εκείνη και πόσο ο πόνος της, υπήρξε μεγαλύτερος απ' τόν πόνο των φυλακών. Νά κλέψη!... Καταπατούσε λοιπόν τώρα τήν κοινωνία και τίς συνθήκες της, δεχόταν τὸ μαρτύριο, με τήν ύψηλή εκείνη άγάπη, πού εξαγνίζει και τὸ χειρότερο άμάρτημα; Με μιά άγάπη άμετάβλητη, αιώνια, θεία;...

Και τότε τὸ σκοτάδι πού σκέπαζε τήν ψυχή του διαλύθηκε και τὸ φῶς, τὸ αιώνιο φῶς τής άγάπης, ζωογόνησε τήν στεγνωμένη του καρδιά...

'Ενας άνθρωπος νέος γεννιότανε μέσα του, μιά ψυχή καινούργια γεμάτη τρυφερότητα και άγάπη. Και τὰ δάκρυά του, πού έχυσε πολλή ώρα γονατιστός μπροστά στην 'Αλίκη, έέπλυναν σε μιά στιγμή, σαν μυρωμένο άρωμα, όλο τὸ ρυτίς τής περασμένης του ζωῆς...

ΚΛΑΡΑ ΝΤΕΛΛΑΙ

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΤΩΝ ΓΕΙΤΟΝΩΝ ΜΑΣ

ΟΙ ΣΕΡΒΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

Μονάχα εκείνο πού δέν θ' άκούση ή γυναίκα, δέν θά τὸ ξαναπῆ σε άλλον.

'Η γυναίκα καταφεύγει στα δάκρυα, όπως ο κλέφτης στον ψεύτικον όρκο.

'Η γυναίκα γελάει όταν μπορῆ και κλαίει όταν θέλη.

'Η γυναίκες, τὰ παιδιὰ και τὰ σκυλιὰ θέλουν ξύλο!

Δέν υπάρχει στον κόσμο ωραιότερο πράγμα από μιά καλή νοικοκυρά, απ' τὸ νερό τής θρύσης και από ένα πουλί πού κλαίει.

— Σκέφτηκα πολύ στις άτελείωτες ώρες τής φυλακῆς μου...